

שיעור ראשון: אמן ואמונה

תמצית

בשיעור נברר מהו אמן ומהי חשיבותו בקשרים שבחיינו. נראה כי הקב"ה מאמין בנו, ונברר איך אמונתו בנו משפיעה על חיינו.

לב השיעור

מהו אמן ומה מקומו בקשר עם הקב"ה?

מהלך השיעור

פתיחה

שלוש אפשרויות למשחק פתיחה:

אפשרות א - משחק הקומקום:

תלמיד אחד יוצא מהכיתה, כשיחזור יהיה עליו לנסות לזהות את המילה שיגדירו חבריו. נבקש ממספר תלמידים לחשוב על משפט המתאר/מגדיר מהו אמן, או לחשוב על משפט בנושא אמן. כעת יחליפו התלמידים את המילה 'אמונה' במילה 'קומקום'; אם במשפט הראשוני הייתה הטיה של המילה 'אמונה', נטה בהתאם את המילה קומקום (לדוגמה: 'קומקום הוא דבר שנותן כוח בחיים', 'אני אדם מקומקום', 'לקמקם משמעו להיות מסוגל לסמוך על ה' או על אדם אחר', 'קומקום עבורי זה...').

כדאי להתחיל במילים אחרות לצורך הדגמה ותרגול, לדוגמה במילה 'אהבה'. בואו נחשוב על משפט המסביר מהי אהבה או שנחשוב על משפט שעוסק באהבה. לאחר מכן נחליף את המילה אהבה במילה 'קומקום'. לדוגמה: 'אני מקומקמת במשה', 'קומקום זה דבר שמציף את הלב בחום'.
דוגמה נוספת - ננסה להגדיר שוקולד. 'קומקום זה דבר חום ומתוק', 'קומקום הוא דבר מנחם', 'אני אוהבת עוגות נוטפות קומקום'.

נכתוב על הלוח את ההגדרות שניסחו התלמידים למושג 'אמן'.

ננסה לנסח יחד הגדרה כיתתית למושג 'אמן' מתוך כל ההגדרות שהתקבלו במשחק.

לב השיעור

פתיחה

אפשרות ב - שוק תכונות:

התלמידים יציעו תכונות שלדעתם חשוב שיהיו בחבר טוב. ננסה לדרג יחד את חשיבות התכונות. נדון - היכן ממוקמת
אמינות ברשימת התכונות הזו? באיזו מידה היא מרכזית ומשמעותית בקשר?

אפשרות ג - 'כספת':

כל תלמיד יכתוב על פתק את הדברים הבאים; נכניס את הפתקים לכספת הכיתתית (קופסה יפה או כספת אמיתית):

1. שם של אדם שיש לי אמון בו, או שיש לו אמון בי.

2. שלוש דוגמאות איך ואיפה אני מרגיש את זה בחיים/בגוף שלי.

לאחר המשחק הנבחר מבין השלושה, נערוך דיון בכיתה -

○ איך אני מרגישה/ה כשמאמינים בי?

○ כמה משמעותי האמון בקשר שלי עם אנשים?

○ האם האמון של אחרים בי מגביר את האמון שלי בעצמי? (שימו לב - שאלה זו היא שאלה מרכזית בדיון, ממנה

נמשיך לדון בקשר שבין האמונה של הקב"ה בנו לאמונה שלנו בקב"ה)

○ מהי משמעותו של 'אמון עצמי'?

○ מה האמון בעצמי מאפשר לי לעשות? כיצד הידיעה והתחושה שאני מאמין בעצמי משפיעות על הדרך שבה

אני מסתובב בעולם?

○ באילו דרכים האמון בעצמי יכול לעזור לי?

○ מה מחזק או מחליש את האמון שלי בעצמי?

פותחים חלון

בחלק זה ננסה לתרגל מתן אמון באופן מוחשי. ננסה לחדד את הגדרת המושג 'אמון' גם דרך החוויה.

נפתח בתרגיל מתן אמון:

את התרגיל אפשר ליישם באופנים שונים:

1. בזוגות - על התלמיד ליפול לידיים של חברו ולסמוך על כך שהוא יתפוס אותו.

2. בזוגות - נכסה במטפחת את עיניו של תלמיד אחד, וחברו יוביל אותו במסלול מכשולים.

3. כולם - הולכים בעיניים עצומות ב'רכבת'.

עיבוד לתרגיל -

נשאל את התלמידים:

- איך הייתה חוויית נתינת האמון?
- מהו אמון?
- נחזור להגדרה ממשחק הקומקום. האם ההגדרה תואמת את החוויה שלנו?
- מה תורמת ומוסיפה החוויה שחווינו עכשיו להגדרה שרשמנו על הלוח?

לסיכום - ניתן לחדד ולהוסיף את התחושות הבאות להגדרות האמון הרשומות על הלוח:
תחושה של קשר, נוכחות, ביטחון, תחושה ששומעים ומבינים אותי, אמון במה שאומרים לי!
אם יש צורך לחדד את ההגדרה לאמון, נציג לפני התלמידים את ההגדרה המילונית ונשווה אותה להגדרה שכתבנו:

ההגדרה של אמון: אמון (באנגלית: Trust) הוא מצב שבו צד אחד (נותן האמון) מוכן לסמוך על כל פעולותיו של צד שני (מקבל האמון), כאשר המצב מכוון כלפי העתיד, בנוסף, לנותן האמון אין שליטה (אם מבחירה רצונית ואם בגלל כורח) על הפעולות שמבצע מקבל האמון. כתוצאה מכך נותן האמון נמצא באי וודאות לגבי התוצאה של פעולות הצד השני. הוא יכול רק לפתח ציפיות ולבצע הערכה מחודשת לגביהן. אי הוודאות כרוכה בסיכון של כישלון או נזק לנותן האמון, אם מקבל האמון לא יתנהג כמצופה. (ויקיפדיה, ערך אמון)

שמש

שלב א: לימוד תפילת 'מודה אני'

נציג לפני התלמידים את מילות התפילה, ללא פיסוק או עימוד:

מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמתی בחמלה רבה אמונתך

נבקש מהתלמידים להעתיק את המילים ולפסק את המשפט.
פיסוק שונה מאפשר הבנות שונות למשפט; נאפשר ביטוי לכולן וננסה להבין מהו הפיסוק הנכון.
נשאל:

- "רבה אמונתך" - מי מאמין במי?
- לאור ההבנה שהקב"ה מאמין בנו, איך נסביר את המשפט כולו?

שמש

- 8 אפשר להאזין **לשיר של יונינה** ובעזרתו לחדד את ההבנה שלנו בנוגע ל'מודה אני' -
- האם בשיר ששמענו מכוונים יוני ונינה לאותו אמון?
 - האם לדעתכם פיסקו בשיר ששמענו את המשפט כפי שיש לפסק אותו?
 - האם השיר או צילומי הקליפ מאירים את התפילה באור חדש?

שלב ב: העמקה באמצעות מדרש תהילים

נפתח בשאלה:

- האם לאחרונה השאלת חפץ למישהו? באיזה מצב חזר אליך החפץ?
- האם שאלת לאחרונה חפץ? האם החזרת אותו באותו מצב בדיוק?

במדרש תהילים (למזמור כה) משווה רבי אלכסנדר בן אלוקים לבשר ודם ואומר:

מדרש תהילים, כה:

"בשר ודם מפקדין בידו [בגדים או חפצים אחרים] חדשים, ושוהין אצלו, והוא מחזירן בלויים וישנים, אבל הקדוש ברוך הוא מפקדין בידו בלויין ושחוקין, והוא מחזירן חדשים. תדע לך שהוא כן, שהרי הפועל הזה עושה מלאכה כל היום, ונפשו יגיעה עליו ושחוקה, וכשהוא ישן הוא יגע ומשלים (=מפקיד) נפשו ביד האלוהים ונפקדת ביד הקדוש ברוך הוא, ולשחרית היא חוזרת לגופו בריאה חדשה, שנאמר 'חדשים לבקרים רבה אמונתך'."

- מדי לילה אנו מפקידים את נשמתנו בידו של ה'. מה ההבדל בין הפקדה של חפץ אצל אדם מסוים להפקדה של הנשמה בידי ה'?
- איזה משפט מתאר את מצב הנשמה בסוף כל יום?
- על איזה פסוק מתהילים מסתמך המדרש בציור שהוא מצייר בו את הנשמה?
- מה הקשר בין הפסוק בתהילים ל'מודה אני'?
- מדוע הקב"ה "טורח" לתת לי נשמה חדשה בכל יום?
- מה משמעות האמונה של הקב"ה בי?
- האם אמונתו בי מאירה את החיים שלי באור אחר?
- מה זה אומר לגביי ולגבי תפקידי בעולם?

החלטתו של הקב"ה להשיב לי את נשמתו גם היום היא למעשה הבעת אמונו בי. אמן ביכולות ובכוחות שלי לעשות טוב, אמן ביכולת להתחיל מחדש גם אם אתמול היה פחות טוב. הקב"ה מחזיר את נשמתו נקייה וזכה להמשך עשייה ועבודה בעולם הזה, מתוך אמן בתפקיד ובייעוד שלי, גם היום מחדש.

האמן של הקב"ה בי הוא מקור לאמונה - האמן שהקב"ה נטע בי מסייע לאמונה שלי בכוחותיי ובייעוד שלי, ומתוך כך לאמן במי שנתן לי את הנשמה מחדש - הקב"ה.

מקור נוסף למעוניינים בהרחבה:

ליקוטי מוהר"ן תנינא, תורה פו:

"והכלל המובן מדבריו, שהאדם צריך שיהיה לו אמונה בעצמו, שגם הוא חביב בעיני ה' יתברך, כי לפי גדולת טובתו של ה' יתברך, גם הוא גדול וחשוב בעיניו יתברך. (וכבר מבואר ענין זה כמה פעמים, שאין זה ענוה להיות במוחין דקטנות ח"ו, וצריכין לבקש הרבה מה' יתברך לזכות לדרכי ענוה באמת)."

רבי נחמן מסביר כי האמן של האדם בעצמו צריך לנבוע מן האמן והחיבה של הקב"ה אליו. האמן בעצמי הוא שיקוף של יחסו של הקב"ה אלי; אם הוא אוהב אותי, והוא גדול וחשוב, אהבתו אלי מועברת ומיתרגמת לתחושת אמן שלי בעצמי.

- מהו מקור האמן על פי רבי נחמן?
- במה צריך האדם להאמין?
- איך הסיק רבי נחמן כי האדם חביב לפני ה'?
- מה היחס בין האדם לקב"ה?
- כיצד מקרין יחסו של הקב"ה אלי על האמונה והאמן שלי בעצמי?

אור חוזר

שלב א:

נשמיע את השיר **רבה אמונתך** של עקיבא תורג'מן. נבקש מהתלמידים לבחור משפט שנגע ללבם. משפט המתאר את מקומם מול האמונה, משפט המבטא את האמונה שלהם בעצמם, או את אמונתו של הקב"ה בהם. התלמידים יכתבו את המשפט על דף ויתלו אותו על הלוח.

אור חוזר

שלב ב - שאלות ומדבקות:

נפזר על הרצפה דפים שעליהם כתובות שאלות. כל תלמיד יקבל שתי מדבקות וטוש ויתבקש להדביק תשובות על שתיים מתוך השאלות המפוזרות. את הדפים עם התשובות נתלה על קירות הכיתה והם ילוו אותנו עד השיעור הבא.

- באילו עניינים אני סומך על עצמי ומאמין בעצמי?
- באילו תחומים נוספים הייתי רוצה להאמין בי ובכוחות שבי?
- כיצד הייתי רוצה לחזק את האמון שלי בעצמי?
- כיצד הייתי רוצה לחזק את האמונה שלי בקב"ה?
- מה הקשר בין האמון שלי בעצמי ובין האמונה שלי בקב"ה?
- הידיעה שהקב"ה מאמין בי, בכוחות שלי וביכולות שלי אמורה למלא אותי ולעזור לי ברגעי חולשה ומשבר וגם בשגרה. באילו מצבים אני יכול להרגיש את זה ביום יום? - ננסה לאסוף דוגמאות מחיי היום יום של התלמידים.

אסיף

התחלנו בהגדרת המושג 'אמון', ושאלנו מהיכן נובע האמון שלנו באחרים. ניסינו להבין את משמעות האמון בקשרים בחיינו. לאחר מכן למדנו את תפילת 'מודה אני', וראינו שהקב"ה מאמין בנו בכל בוקר מחדש. המדרש בתהילים חידד את ההבנה שלנו והוסיף עליה. לסיכום ניסינו לאסוף ולדבר על משמעות האמון הזו בעיני כל אחד מאיתנו.

הרחבות

📖 'האם יש סיכוי לאהבה' על מודה אני

שיעור שני: אלוקים ואני

תמצית

בשיעור זה ננסה להבין היכן ובאיזו מידה נוכח אלוקים בחיים שלנו. לאחר מכן נברר איך ניתן לחוש יותר את נוכחותו.

לב השיעור

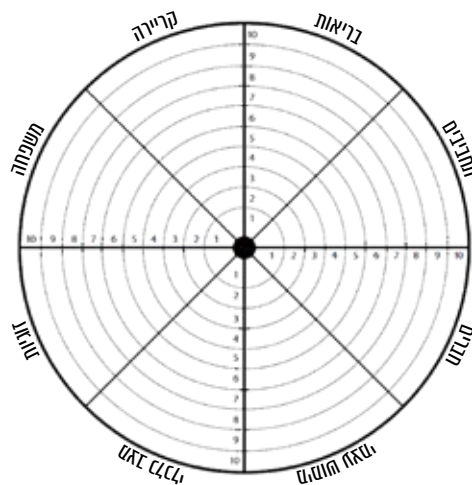
איפה אנחנו פוגשים את הקב"ה ביומיום? איך אנחנו יכולים להרגיש את הנוכחות האלוהית בחיינו?

מהלך השיעור

פתיחה

מעגל שביעות רצון:

בעזרת תרגיל זה ננסה להבחין בנוכחותו של הקב"ה בתחומים שונים בחיינו. נחלק לתלמידים שרטוט של מעגלים הנתונים זה בתוך זה ומחולקים לחלקים שונים. המעגל מציין מהלך של יום. נגדיר כותרות לזמנים שונים לאורך היום - קימה בבוקר, תפילה, שימוש בטלפון הנייד, אכילת קורנפלקס, זמן מבחן, זמן שיעור, הגעה הביתה (כדאי לנסות להתאים את הקטגוריות לכיתה). נבקש מהתלמידים למלא בצבע אחד את מידת נוכחותו של הקב"ה בכל תחום בחייהם, מאחת (המעגל הפנימי ביותר) עד עשר (המעגל החיצוני).

לב השיעור

פתיחה

פותרים חלון

נציג לתלמידים מספר **תעתועי ראייה** (האינטרנט גדוש תעתועי ראייה - צריך רק לבחור ולהציג). לאחר שיפענחו אותם התלמידים נדבר על ההבדל בין מבט ראשוני למבט מעמיק יותר.

נתחיל בשיקוף של מה שהתחולל בכיתה: כאשר הסתכלנו בתמונות ראינו שיש דברים שנגלים לעינינו מיד, ויש דברים שנגלים לנו רק במבט שני או שלישי.

- האם חשוב להסתכל לעומק? אולי מספיקה התבוננות ראשונית? מה מרוויחים או מפסידים בהתבוננות נוספת?
- כמו בתמונות התעתועים, לעיתים נתבונן בדבר שיתכן שגלומים בו רבדים שלא נראה במבט ראשון, אלא רק במבט מעמיק. נשאל - האם טוב לי להסתפק במבט ראשוני במציאות, או שאני מחפש רבדים נוספים?
- האם יש בי סקרנות לגילוי דברים חדשים? האם אני מוכן לקבל את הרבדים השונים במציאות ולחפש אחריהם?

שמש

נלמד יחד סיפור על הרבי מקוצק. נעצור ונתבונן בשאלה ששאל, ולאחר מכן נלמד את התשובה.
רקע - הרבי מקוצק;

רבי **מנחם מנדל מורגנשטרן מקוצק** היה מייסדה של חסידות קוצק, ואחד הבולטים באדמו"רי החסידות בימיו. הרבי מקוצק היה חריג בגישתו האליטיסטית והתפרסם בחריפותו, בחדות אמרותיו, בהנהגתו התקיפה ובחתיירה קיצונית לאמת.

פעם אחת פנה הרבי מנדל מקוצק אל כמה אנשים נכבדים ושאל: "היכן נמצא אלוהים?"

נעצור כאן רגע ונשאל את התלמידים:

- היכן נמצא אלוקים לדעתכם?
- מה לדעתכם יענו האנשים לשאלתו?
- מהי מטרת השאלה?

צחקו האנשים והשיבו: "בכל מקום - הרי נאמר 'מלא כל הארץ כבודו!'".
אמר הרבי: "הקדוש ברוך הוא נמצא במקום שנותנים לו להיכנס".

○ מה הכוונה ב'לתת לקב"ה להיכנס'? (אני יכול למנוע ממנו להיכנס...?)

○ לאן אנחנו מאפשרים לקב"ה להיכנס ולאן לא?

- האם אנחנו רוצים בכלל לאפשר לקב"ה להיכנס לכל מקום? האם יש תחומים שהייתי מעדיפה שלא ייכנס אליהם?
- האם אני יכולה לחשוב על אנשים בסביבתי שמכניסים את הקב"ה לחייהם? איך זה מתבטא? (יוסף - שם ה' ניכר עליו)

מקור נוסף למעוניינים בהרחבה:

נשאל את התלמידים:

- אילו דרכים שניתן לעבוד בהן את ה' אתם מכירים?

נרשום את התשובות ונבקש לפתח כל דרך ולשאול - איך נראית עבודת ה' דרכה? לדוגמה - בתפילה האדם מנסה להתכוון, להבין את המילים, לפנות אל ה', לבקש, להודות ולשבח; בלימוד תורה האדם מנסה להבין את דבר ה' אליו, לכוון את שכלו לשכל האלוקי, וללמוד כיצד עליו לנהוג ברוחניות ובהליכות העולם הזה. וכן על זה הדרך, בכל אחת מן הדרכים.

נדגיש כי יש מגוון דרכים לעשות זאת, אבל גם בכל אחת מן הדרכים יש אפשרויות שונות לפגישה עם ה'.

הראי"ה קוק, מוסר אבין - בכל דרכיך דעהו

"בכל דרכיך דעהו", צריך לבקש את הקב"ה בתוך הדרכים שהוא מתנהג בהם: כשהוא עוסק בתפילה, אז יבקש את הקב"ה בהבנת עניני תפילתו וכוונה רצויה באמונת הלב באותם העניינים של תפילתו, ולא יבקש את הידיעה בשעה ההיא בעניינים אחרים, כי כיוון שהוא עוסק בעבודה זו, הקב"ה כביכול שורה מצדו בזו העבודה דווקא, ובה ימצאנה ולא במקום אחר. וכשהוא עוסק בתורה, יידע שימצא את הקב"ה בהיותו מעמיק ומעיין להבין דבר על בוריו ולזכור ולשנן היטיב, ובה הוא יודע אותו ית' בתורתו ולא באופן אחר, כי בשעה זו הוא מתגלה בעבודה זו. וכן בהיותו עסוק בגמ"ח להיטיב לחברו, אז יבקש את הקב"ה רק בהעמקת עצה איך להיטיב לו טובה גדולה הגונה וקימת. וכן בכל הדברים שעושה, הרי באמת אין דבר בעולם שאינו לכבודו ית', על-כן כל מה שעושה יהיה הכול דברי מצוותו ורצונו, ויבקש בהם את שמו ית', כשישתדל בכל שכלו וכוחותיו לעשות את מה שהוא עושה בתכלית השלמות בכל צדדי השלמות, ונמצא שהוא יודע את השם יתברך בכל הדרכים."

שאלות מנחות ללימוד המקור:

- ננסה להתעכב על אחת מן הדרכים ונשאל - האם בדרך הזו ניתן להרחיב את עבודת ה'? האם במהלך לימוד תורה/תפילה/גמ"ח/עניני העולם הזה יש דרכים שונות לעבוד בהן את ה' ולפגוש אותו?
- הרב קוק מדבר כאן על עומק ורוחב. מהו העומק בכל אחת מן הדרכים ומהו הרוחב בכולן?

- "בכל דרכיך דעהו" - לפי מה שהבנו בשאלה הקודמת, כיצד ניתן לפרש את הפסוק בשתי דרכים שונות?
 - הרב קוק אומר כי עשייה בשלמות היא עבודת ה'. נסו לחשוב על דוגמאות מחייכם לכך שעשייה של דבר עד תום, על הצד הטוב ביותר, היא עבודת ה'.
- הרב קוק מחדש לנו באומרו שידיעת ה' בכל הדרכים משמעותה לזכור את קיומו של ה' לא רק במגוון דרכים ופעולות שאני עושה, אלא בתוך הדבר עצמו. כאשר האדם מתפלל, לומד תורה, עוסק בחסד ואפילו עוסק בענייני חול - עליו להיות מושקע כולו בדבר עצמו ולהשתדל לעשותו בשלמות, מתוך הבנה שזאת גם דרך לעבודת ה'. עלינו לגלות את ה' בתוך המציאות עצמה, בדבר שבו אנו עוסקים.
- נבין מתוך דברי הרב שיש כאן גם ריבוי דרכים, אך גם **כל דרך בפני עצמה** היא עולם ומלואו שצריך לעבוד דרכה את ה' בשלמות; להתעסק בדבר עצמו, ומתוכו לעבוד את ה' כפי יכולתנו.

שלב ב - תרגול והפנמה - מצוי ורצוי

נחזור אל מעגל שביעות הרצון. בתחילת השיעור כל תלמיד סימן באיזו מידה הקב"ה נוכח בחייו בפעולות השונות שהוא מבצע ('המצוי'). בשלב הזה של השיעור נבקש מכל תלמיד לקחת צבע אחר, ולסמן את מידת הנוכחות של הקב"ה שהיה רוצה בה בחייו ('הרצוי'). נתבונן בפער שבין הצבעים, בין הנוכחות של הקב"ה בחיי התלמיד בפועל, אל מול מידת רצונו בנוכחות. האם הפער גדול, קטן או בינוני? האם הוא שונה בתחומי החיים השונים? (בתפילה לעומת בעת אכילת המבורגר). נשאל את התלמידים - האם אתם שמחים בתוצאות? כיצד ניתן לכגוש את הקב"ה יותר? "בכל דרכיך דעהו" - לפי מה שלמדנו, איך אפשר להגשים זאת ביום יום?

אור חוזר

בחלק זה נציג מספר הצעות, חשוב וכדאי להתאים את הפעילות לכיתה.

אפשרות א - פאנל:

נארח בכיתה פאנל קטן של אנשי צוות. כדי ליצור אווירה מתאימה נעמיד בתחילת השיעור שולחן מכוסה באלבד. על השולחן נניח כוסות או בקבוקי מים קטנים ופתקיות שעליהן רשומים שמות המשתתפים. השאלות שנפנה לחברי הפאנל:

- איפה אלוקים נוכח בחיים שלכם?
- מה אתם מרגישים כאשר אלוקים נוכח בחיים שלכם?

אפשרות ב - 'שאלון רחוב':

נצא עם התלמידים לרחוב או לשטחי בית הספר. התלמידים ישאלו שלושה אנשים את השאלות הבאות, ויחזרו לכיתה עם תשובותיהם:

○ ספרי לי מתי ואיך את/ה מרגיש את ה' בחיים שלך?

○ אשמח אם תוכלי לתת לי דוגמאות מהיום יום לרגעים שבהם את/ה מרגיש/ה את ה' בחיך.

○ מה ההרגשה כשהקב"ה נוכח בחיים שלך?

אסיף

בשיעור זה ניסינו לראות עד כמה הקב"ה נוכח בחיינו. שאלנו אם אנחנו מרגישים אותו, והאם ניתן לחפש אותו ולגלות אותו במציאות. ההכרה בכך שיש משהו מעבר לי מובילה לבחירה בהנכחתו בחיי. יש ביכולתו של האדם לגלות את ה' במגוון דרכים וגם בכל דבר שהוא עוסק בו. האדם יוכל לגלות דרך כל מעשה ופעולה את ה' ואת הקשר שלו אליו, אם יפעל בתוך הדרך בשלמות.

הרחבות

ניתן לסכם את השיעור גם בשיר הבא:

שולי רנד

מילים ולחן: שולי רנד

ריבונו של עולם אם נדבר גלויות
לפעמים אין לי כוח בעולמך להיות
אנה מפנך אסתתר?
מה אטען מה אצטדק מה אדבר?

חנן ורחום הן לפניך גלוי
כאן יהודי שעל חוט השערה הוא תלוי
נלחם בעצבות בייאוש המכרסם כתולעת
השמחה נסתלקה ממני וגם הדעת

קולות מהעבר לוחשים לי לעצור
אבל אני מוסיף בחושך לחתור
ושואל ומבקש, אייכה?!

אותו זקן וכסיל שולח בי חיצים
אני הולך וכושל הוא הולך ומעצים
נשמה קדושה אל נא תבכי שבורת כנף
הן תעידי עלי כמה הייתי נכסף

כשסודות מהעבר פקדו עלי לעצור
אבל אני מוסיף בחושך לחתור
ושואל ומבקש, אייכה?!

בסוכו של יום הן אפלט אל החוף
האדמה הרחומה אותי אליה תאסוף
ואז אצעק ואצטדק ואספר
איך בחושך הזה הייתי חותר
ושואל ומבקש וכוסף! אייכה?!

- בחר שורה בשיר ש"דיברה" אליך.
- מהי הבקשה שבשיר? האם אתה יכול להזדהות איתה?
- האם גם לנו קשה לבקש את ה' כל הזמן?
- איזה כוח יכולה בקשת נוכחות ה' להעניק לנו בכל זאת?